

NÕIANEITSI

Eesti tants naisrühmale

Tantsu on loonud Maris Toomel 2015. aasta novembris ja kirjeldanud 2016. aasta kevadel Piilsel.

Rahvaviisi „Nõianeitsi“ seadnud ansambel Virre.

Tants räägib naistest, kes läbi maagiliste rituaalide soovivad jääda igavesti nooreks nii kehalt kui ka hingelt.

Tants võitis 2016. aasta uute tantsude konkursil naisrühmade kategoorias II koha.

PÕHISAMMUD JA KOMBINATSIOONID

Taktimõõt 2/4

1. Külgsamm

Taktis astutakse kaks külgsammu.

2. Luiskhüpak

Taktis tehakse kaks luiskhüpakut.

3. Jooks

Taktis tehakse neli jooksusammu.

4. Reinlendrisamm hüpakuga

Parema jalaga alustades liigutakse hoogsa reinlendrisammuga ette-paremale, takti IV osal tehakse hüpak. Hüpaku ajal tuuakse vasaku jala põid parema pahkluu juurde. Järgmisel taktil liigutakse ette-vasakule.

5. Jooks hüpakuga

Parema jalaga alustades liigutakse jooksupolkaga otse. Takti IV osal tuuakse hüpaku ajal vabajala põid tugijala pahkluu juurde.

Järgmist jooksusammu alustatakse vasaku jalaga.

6. Külgsammud rõhksammudega

Sooritatakse nelja takti vältel.

Taktid 1-3. Parema jalga alustades astutakse kuus külgsammu.

Takt 4. Takti I osal astutakse parema jalaga samm küljele ning II ja III osal tehakse paigal kaks rõhksammu. Takti IV osal on paus.

Kombinatsiooni alustatakse ka vasaku jalaga.

7. Luiskhüpakud kohavahetusega

Sooritatakse nelja takti vältel.

Paarilised seisavad rinnati, paremad käed on ühendatud tereseongus, vasakud puusal.

Taktid 1-2. Parema jalaga alustades tehakse neli luiskhüpakut.

Takt 3. Takti I osal tehakse hüpe paremale jalale paarilise poole. Vasaku jala säär tõstetakse taha ning ühendatud käed tõusevad poolpüstvõttesse. Takti III osal hüpatakse paarilisest lahku vasakule jalale. Parem jalg sirutub ette-alla ning ühendatud käed langevad.

Takt 4. Takti I-III osal vahetatakse kahe jooksusammu ja lõppsammuga päripäeva liikudes paarilisega kohad. Takti IV osal on paus.

8. Luiskhüpakud täispöördega

Sooritatakse nelja takti vältel.

Paarilised seisavad kodarjoneel rinnati, paremad käed on ühendatud tereseongus, vasakud puusal.

Taktid 1-2. Parema jalaga alustades tehakse neli luiskhüpakut.

Takt 3. Ringi keskme poolsem paariline teeb parema jala päkal ühendatud käte all täispöörde päripäeva, välimine paariline toob vabajala vasaku jala juurde.

Takt 4. Kordub 3. takti tegevus, kuid pöörde teeb nüüd välimine paariline.

9. Hüpakuga reinlendrisamm kätetööga

Sooritatakse kahe takti vältel.

Tantsijad on viirus, käed ühendatud kõrvaltantsijaga pihkseongus.

Takt 1. Parema jalaga alustades liigutakse põhisammuga nr 4 ette-paremale. Takti I osal viiakse sirged käed eest üles, III osal tuuakse poolpüstvõttesse.

Takt 2. Jätkatakse liikumist ette-vasakule. Takti I osal viiakse käed üles ja III osal tuuakse sirged käed eest alla.

TANTSU KIRJELDUS

Taktimõõt 2/4

OSAVÕTJAD. Vaba arv naispaare. Kirjeldus on koostatud 12 tüdrukule.

LÄHTEASEND. Seistakse kodarjoneel rinnati, paremad käed ühendatud tereseongus, vasakud puusal.

EELMÄNG (4 takti)

Seistakse lähteasendis.

I TUUR (taktid 1-16)

Taktid 1-4. Välisjalaga alustades liigutakse kombinatsiooniga nr 6 ringjoonel vastupäeva.

Taktid 5-8. Sisejalaga alustades liigutakse kombinatsiooniga nr 6 päripäeva.

Taktid 9-16. Tantsitakse luiskhüpakuid kohavahetusega (kombinatsioon nr 7) kaks korda.

II TUUR (taktid 1-16)

Taktid 1-4. Parema jalaga alustades liigutakse kombinatsiooniga nr 6 tihedale ringjoonele. Välimine paariline liigub ees ja sisemine järgneb talle vastupäeva kaarega. Käed on all (joonis 1).

Taktid 5-8. Tehes poolpööre päripäeva korratakse kombinatsiooni nr 6 vasaku jalaga ning ringjoon avardub (joonis 2). Rõhksammudega pöördutakse oma paarilisega ringjoonel rinnati.

Taktid 9-16. Tantsitakse luiskhüpakuid kohavahetusega (kombinatsioon nr 7) kaks korda, kuid luiskhüpakute ajal on käed puusal.

III TUUR (taktid 1-16)

- Takt 1.** Põimumine, käed puusal. Parema jalaga alustades liigutakse kahe külgsammuga ette-paremale. Takti IV osal tuuakse vabajalg tugijala juurde. Oma paarilisega ollakse vasakküljети.
- Takt 2.** Korratakse sama tegevust ette-vasakule ja ollakse uue paarilisega paremküljети.
- Taktid 3-8.** Korratakse eelmise kahe takti tegevust. Kaheksas vastutulev tantsija on uus paariline. Põimumine lõpetatakse kahel ringjoonel, sisemine esipoolega vastupäeva, välimine esipoolega päripäeva (joonis 3).
- Taktid 9-12.** Parema jalaga alustades liigutakse 12 jooksusammuga mööda ringjoont edasi ja 12. takti I-III osal tehakse sammu ja kahe rõhksammuga poolpööre päripäeva. Jooksu ajal liiguvad sirged käed all vabalt kaasa.
- Taktid 13-16.** Korratakse taktide 9-12 tegevust ja liigutakse tulnud teed tagasi. Siseringjoonel olev tantsija teeb rõhksammude ajal poolpöörde vastupäeva, välisringjoonel olev tantsija pööret ei tee. Tegevus lõpetatakse uue paarilisega kordarjoonel kõrvuti esipoolega vastupäeva.

IV TUUR (taktid 1-16)

- Taktid 1-2.** Käed asetatakse puusale ja välisjalaga alustades tantsitakse hüpakuga reinlendrisammu (põhisamm nr 4) paarilisest lahku ja tagasi kokku (joonis 4).
- Taktid 3-4.** Käed ühendatakse paarilisega eest-ristvõttes ning 8 jooksusammuga liigutakse ringjoonel edasi.
- Taktid 5-8.** Korratakse taktide 1-4 tegevust. 8. takti II ja III osal pööratakse paigal kahe rõhksammuga oma paarilisega kodarjonele rinnati.
- Taktid 9-16.** Tantsitakse luishüpakuid täispöördega (kombinatsioon nr 8) kaks korda.

VAHEMÄNG (taktid 17-32)

- Taktid 17-32.** Paarilised ühendavad kodarjoonel käed kätes ning moodustavad kahekäevärava. Välisjalaga alustades liigutakse külgsammudega vastupäeva. Lava paremal küljel olev paar on juhtpaar, kes parema jalaga alustades liigub jooksusammudega väravatest läbi. Ringi keskme poolsem tantsija liigub ees ja iga järgmine paar liitub rivi lõppu. Juhttantsija jookseb 1,5 ringi ja veab siis tantsijad lava tagaküljele viirgu seljaga lava esikülje poole. 32. takti III osal tehakse poolpööre üle parema õla ning ühendatakse uuesti viirus käed (joonis 5). Jooksu ajal on otsmistel vaba käsi puusal ning viirgu jõudes tehakse jooksusamme paigal.

V TUUR (taktid 33-48)

- Taktid 33-36.** Tantsitakse hüpakuga reinlendrisammu kätetõega (kombinatsioon nr 9). Vabakäsi liigub kaasa.
- Taktid 37-40.** Korratakse taktide 33-36 tegevust liikudes selg ees tagasi.
- Taktid 41-44.** Vasakult alustades nummerdatakse tantsijad nr 1 ja 2. Tantsitakse kombinatsiooni nr 7 viirus. 44. taktil toovad tantsijad nr 1 vabajala tugijala juurde, takti I osal tõstavad ühendatud käed üles ja III osal viivad alla.

Tantsijad nr 2 teevad kahe jooksu ja lõppsammuga ühendatud käte all päripäeva pöörde (joonis 6).

Taktid 45-48. Korratakse taktide 41-44 tegevust, kuid nüüd teevad käte all pöörde tantsijad nr 1. 48. takti III osal tuuakse ühendatud käed eest sujuvalt alla, vallandatakse võte ning ühendatakse käed pihkseongus kõrval oleva tantsijaga. Tegevus lõpetatakse ühes viirus seljaga lava esikülje poole.

VI TUUR (taktid 33-48)

Taktid 33-40. Viirg poolitub keskelt, otsmistel vabakäsi puusal. Parema jalaga alustades liigutakse põhisammuga nr 5 esmalt kahele viirule, vasakpoolne liigub eest, ja siis kaarele (joonis 7). 40. taktil pöördatakse paarilisega rinnati (joonis 8).

Taktid 41-44. Tantsitakse kombinatsiooni nr 7.

Taktid 45-48. Tantsitakse kombinatsiooni nr 8. Esimesena teeb pöörde vasakpoolne tantsija ning pööre lõpetatakse esipoolega keskmesse. Lõpus võte vallandatakse, käed viiakse alla.